

Europeiska
unionens råd

Luxemburg den 16 april 2018
(OR. en)

7956/18

MAMA 59
CFSP/PESC 341
RELEX 318
SY 4

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

av den: 16 april 2018

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 7941/18 MAMA 58 CFSP/PESC 339 RELEX 316 SY 3

Ärende: Rådets slutsatser om Syrien
– Rådets slutsatser (16 april 2018)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om Syrien som antogs av rådet vid dess 3613:e möte den 16 april 2018.

RÅDETS SLUTSATSER OM SYRIEN

1. Konflikten i Syrien har nu gått in på sitt åttonde år av utbrett och outhärligt våld, där samtliga parter ständigt begått grova brott mot och grovt kränkt internationell rätt, däribland de mänskliga rättigheterna och internationell humanitär rätt, och den syriska regimen och Daish upprepade gånger använt sig av kemiska vapen. Den syriska regimen bär det absolut största ansvaret för den katastrofala humanitära situationen och det syriska folkets lidande. Vi fördömer kraftfullt den syriska regimen fortsatta och upprepade användning av kemiska vapen, inbegripet den senaste attacken mot Douma, som utgör ett allvarligt brott mot internationell rätt och en kränkning av den mänskliga värdigheten. Rådet är i detta sammanhang medvetet om att USA:s, Frankrikes och Storbritanniens riktade luftangrepp mot anläggningar för kemiska vapen i Syrien var särskilda åtgärder som vidtogs med det enda syftet att förhindra att den syriska regimen fortsätter att använda kemiska vapen och kemiska ämnen som vapen för att döda sitt eget folk. Rådet stöder alla insatser som syftar till att förhindra användningen av kemiska vapen. Detta är den ståndpunkt som uttryckts på EU:s vägnar i OPCW.
2. I detta sammanhang är rådet, som erinrar om sina tidigare slutsatser om Syrien, särskilt slutsatserna av den 4 april 2017, enigt om att målen för EU:s strategi för Syrien förblir giltiga.

3. Vi understryker att den aktuella situationens dynamik bör användas för att blåsa nytt liv i processen för att nå en politisk lösning på den Syrisk konflikten. Europeiska unionen upprepar att det inte kan finnas någon militär lösning på den syrisk konflikten. Trots detta har den syrisk regimen sedan förra året, med stöd av sina allierade Ryssland och Iran, intensifierat sina militära operationer utan att bry sig om att civila dödas och skadas. EU fördömer i skarpast möjliga ordalag alla attacker, både överlagda och urskillningslösa, mot civilbefolkningen och civil infrastruktur, sjukhus och skolor. Det är ett flagrant brott mot internationella humanitära principer att humanitär hjälp även fortsatt avsiktligt förvägras tillträde till nödlidande och blockeras. Detta måste upphöra. EU beklagar regimen ryskstödda offensiv som har orsakat förödelse i östra al-Ghuta, och manar till ett omedelbart stopp för flyganfallen, särskilt i Idlib och södra Syrien. EU uppmanar samtliga parter i konflikten, särskilt regimen och dess allierade, att genomföra vapenvilan för att säkerställa tillträdet för humanitär hjälp och medicinsk evakuering i enlighet med vad som enhälligt överenskommits i FN:s säkerhetsråds resolution 2401. I detta sammanhang ter sig utsikterna till en politisk lösning allt mer avlägsna. Dessutom har den turkiska militära operationen i nordvästra Syrien ytterligare försvårat situationen och lett till en omfattande fördrivning av lokalbefolkningen och är en annan källa till stor oro. I detta hänseende beklagar EU djupt att de så kallade nedtrappningszonerna vid upprepade tillfällen inte har respekterats och uppmanar garanterna i Astanaprocessen, Ryssland, Iran och Turkiet, att se till att fientligheterna upphör och att tillträdet för humanitär hjälp är obehindrat, säkert och hållbart i hela Syrien samt att uppfylla sina åtaganden för att uppnå en landsomfattande vapenvila i Syrien och ett upphävande av belägringarna. EU uttrycker djup oro över rapporterna om social och demografisk manipulation i områden i hela Syrien.

4. Den militära upptrappningen sedan början av året har förvärrat den redan förfärliga människorättssituationen i Syrien ytterligare. Särskilt situationen i östra al-Ghuta och Idlib har förvärrats avsevärt. Det finns 13,1 miljoner människor med allvarliga skyddsproblem som är i behov av bistånd och 6,1 miljoner internflyktingar; dessutom är nästan 3 miljoner människor fast i belägrade och svårtillgängliga områden. Skyddet av civilbefolkningen är en rättslig förpliktelse, en moralisk plikt, och det brådskar. Kontaminering genom sprängladdningar ger också upphov till allvarlig oro. EU är fortsatt fast beslutet att rädda människoliv och minska lidandet genom att möta behoven hos de mest sårbara personerna i landet. Skyddet av civilbefolkningen, vilket primärt är den syriska regimens ansvar, och säkerställandet av att bistånd ges i rätt tid och i enlighet med de humanitära principerna är brådskande prioriteringar. I detta sammanhang fördömer EU i skarpa ordalag parterna i konflikten för att de framhärdar med att blockera och förvägra tillträde för humanitär hjälp till nödlidande, inbegripet brådskande medicinska evakueringar, och den syriska regimen för att den kontinuerligt tillskansar sig medicinska produkter från humanitära konvojer. Detta måste få ett slut. EU begär att samtliga parter i konflikten, särskilt den syriska regimen, tillåter obehindrat, landsomfattande, säkert och oavbrutet tillträde till nödlidande, var de än må befinna sig, i enlighet med internationell humanitär rätt. EU välkomnar antagandet av FN:s säkerhetsråds resolution 2393 i december 2017 som erbjuder miljoner syrier i nöd en livlina genom att den tillåter gränsöverskridande bistånd, och kommer att göra sitt yttersta för att ge humanitärt bistånd till alla behövande i hela Syrien via de rakaste vägarna. EU fördömer användandet av utsvaltning av civila genom belägring av befolkade områden som en krigsstrategi samt tvångsförflyttningen av befolkningsgrupper, vilka båda kan utgöra krigsförbrytelser eller brott mot mänskligheten. EU kommer att fortsätta att bedriva intensiv humanitär diplomati, inbegripet vid Bryssel II-konferensen, för att undersöka alla alternativ för att förbättra tillträde och skydd liksom att främja humanitära principer för tillhandahållandet av bistånd. EU är dessutom djupt oroat över den allt värre humanitära situationen i nordvästra Syrien, i synnerhet Afrinregionen, efter den turkiska militära operationen, och betonar det akuta behovet av att humanitära organisationer ges ett säkert, obehindrat och omedelbart tillträde för humanitär hjälp. I denna region och i hela landet finns det ett akut behov av att skapa förutsättningar för ett säkert, frivilligt och värdigt återvändande för internflyktingar och flyktingar.

5. EU upprepar att varje hållbar lösning på konflikten kräver en genuin politisk övergång i linje med FN:s säkerhetsråds resolution 2254 och Genèvekommunikén från 2012, som framförhandlats av de syriska parterna inom ramen för den FN-ledda Genèveprocessen, och står fast vid att den syriska statens enhet, suveränitet och territoriella integritet ska bevaras. I detta sammanhang uttrycker EU sin uppskattning för de outtröttliga ansträngningar som FN:s särskilda sändebud för Syrien, Staffan de Mistura, har gjort för att främja genomförandet av samtliga FN:s säkerhetsråds resolutioner på detta område. Den Syrienledda konstitutionskommittén i FN:s regi i Genève bör nu inrättas som en prioritering och ytterligare steg bör snabbt följa för att möjliggöra en förhandlad politisk övergångsprocess. EU beklagar djupt den syriska regimens strategi att obstruera de FN-ledda förhandlingarna och uppmanar regimens allierade att säkerställa att den syriska regimen deltar fullt ut i denna process, som har mandat från FN:s säkerhetsråd. Europeiska unionen kommer att göra sitt yttersta för att stödja en fredlig lösning på den syriska konflikten. En varaktig fred i Syrien är EU:s främsta mål.
6. EU fortsätter att stödja den syriska politiska oppositionens konstruktiva deltagande i den politiska processen i Genève och dess arbete med civilsamhället. EU stöder ett fullständigt och effektivt deltagande av kvinnor i den politiska processen och välkomnar oppositionens arbete för att främja detta mål. EU uttrycker sin uppskattning för det arbete som utförs av syriska förhandlingskommittén, den samlade, inkluderande oppositionsdelegationen i de FN-ledda förhandlingarna, och dess åtagande för en förhandlingslösning på konflikten.
7. Syriens öde är fred, demokrati, lika medborgarskap och rättsstatsprincipen. Beslutsamt och konsekvent kommer EU att fortsätta att arbeta för detta, för det syriska folket. EU kommer att fortsätta att arbeta med det syriska civilsamhället, i dess egenskap av väsentlig intressent i en inkluderande process, för att främja demokrati och mänskliga rättigheter till stöd för fred och stabilitet i Syrien.

8. EU fortsätter att stödja den globala koalitionen arbete för att bekämpa Daish, och upprepar att endast ett genuin politisk överenskommelse i linje med FN:s säkerhetsråds resolution 2254 och Genèvekommunikén från 2012, i vilken man behandlar grundorsakerna till våldsam extremism och terrorism, kommer att leda till att våldsam extremism och terrorism på varaktig basis utrotas i Syrien och regionen i stort. EU framhåller att samtliga aktörer i Syrien måste fokusera på kampen mot Daish som ännu inte är över. Att förhindra att terroristorganisationen igen får fotfäste är fortfarande en prioritering. För att bidra till en varaktig seger över Daish kommer EU att delta i stabiliserande insatser i de områden som befriats från Daish av den globala koalitionen i nordöstra Syrien. Inkluderande, oberoende och representativa lokala förvaltningsstrukturer kommer att vara en viktig faktor när det gäller att sätta in mer heltäckande, hållbara och inkluderande europeiska stabiliseringsinsatser.
9. EU uppmanar samtliga parter att i linje med FN:s säkerhetsråds resolution 2268 frige alla personer som hålls frihetsberövade i strid med internationell humanitär rätt och de politiska fångar som främst hålls fängslade i regimens fängelser och förvar. EU efterlyser information om fall av påtvingade försvinnanden. Oberoende övervakare bör ges tillträde till alla förvarsenheter. I detta avseende ger EU sitt odelade stöd till FN:s ansträngningar för att inrätta ett sekretariat för att lösa denna fråga inom ramen för Genèveprocessen.

10. Ansvarighet och övergångsrättvisa som grundar sig på rättssäkerhet som underlättar en äkta nationell försoning är förutsättningen för en varaktig fred i Syrien. Rådet understryker att ansvarighet är ett måste och EU kommer att gå i bräsch för insatserna på detta område och oavbrutet eftersträva ansvarsutkrävande för de grymheter som begåtts i konflikten i Syrien. Alla som är ansvariga för överträdelser av internationell rätt, särskilt internationell humanitär rätt och människorättslagstiftning, som i en del fall kan utgöra krigsförbrytelser eller brott mot mänskligheten, måste ställas till svars, vilket även gäller dem som begår brott mot religiösa, etniska eller andra grupper och minoriteter. Strafflöshet för sådana brott kan inte accepteras och därför kommer EU att fortsätta att stödja dokumenteringen av brott mot de mänskliga rättigheterna och arbetet med att samla bevis inför framtida rättsliga åtgärder. I detta avseende stöder EU undersökningskommissionens och den internationella, opartiska och oberoende mekanismens viktiga roll och framhåller vikten av ökat samarbete och av att tillräckliga finansiella resurser tillhandahålls för att de ska kunna fortsätta sitt viktiga arbete för att säkerställa ansvarighet i Syrien. EU upprepar sin begäran om att frågan om läget i Syrien ska hänskjutas till Internationella brottmålsdomstolen. I avsaknad av möjligheter för den internationella rättvisan är lagföring av krigsförbrytelser inom ramen för nationell jurisdiktion då så är möjligt ett viktigt bidrag för att säkerställa rättvisa. EU och dess medlemsstater är fast beslutna att förhindra straffrihet och kommer att sträva efter att undersöka möjligheter till samordnade insatser för att uppnå rättvisa efter brott mot internationell rätt som begåtts i konflikten i Syrien. EU kommer även i fortsättningen att överväga ytterligare restriktiva åtgärder mot Syrien så länge som förtrycket fortsätter.

11. EU upprepar sitt kraftfulla fördömande av den syriska regimen och Daishs upprepade användning av kemiska vapen, som bekräftas av rapporterna från OPCW:s och FN:s gemensamma utredningsmekanism och undersökningskommissionen. EU är också oroat över de fortsatta rapporterna om användning av kemiska vapen i östra al-Ghuta och andra områden i Syrien de senaste månaderna, däribland de senaste rapporterna om en förödande kemisk attack mot Douma. EU framhåller sin djupa oro över överträdelserna i Syrien av konventionen mot kemiska vapen och av det universella förbudet mot användning av kemiska vapen. EU stöder fullt ut arbetet inom OPCW:s undersökningsuppdrag för fortsatt granskning av rapporter om användningen av kemiska vapen och arbetet inom gruppen för utvärdering av deklARATIONEN, Declaration Assessment Team, för fortsatt granskning av brister och motsägelser i syriska deklARATIONER, tills EU är förvissat om att Syriens program för kemiska vapen oåterkalleligen har avvecklats. I juli 2017 och mars 2018 införde EU ytterligare restriktiva åtgärder mot syriska tjänstemän och forskare på högre nivå för deras roll i utvecklingen och användningen av kemiska vapen och är redo att överväga att införa ytterligare åtgärder i framtiden. I detta avseende väddar EU till FN:s säkerhetsråd att snabbt återinföra en oberoende mekanism för ansvarstillskrivning för att säkerställa att de som utfört attacker med kemiska vapen ställs till svars. I detta avseende beklagar EU de ryska vetona mot förnyelse av den gemensamma utredningsmekanismens mandat i november 2017. EU uppmanar alla länder att använda sitt inflytande till att förhindra ytterligare användning av kemiska vapen och stöder det internationella partnerskapet mot strafflöshet för användning av kemiska vapen.

12. EU kommer att fortsätta att stödja den syriska befolkningens motståndskraft, i linje med EU:s strategi för Syrien. Arbetet kommer att ägnas åt behoven i fråga om säker och jämlik tillgång till civil dokumentation, bostäder och egendomsrätt för att säkerställa att syriernas rättigheter skyddas och att de som har fördrivits ges grundförutsättningar för att kunna återvända till sina hem på ett värdigt, tryggt och frivilligt sätt när omständigheterna så tillåter. EU kommer även fortsättningsvis att stödja motståndskraften genom att tillhandahålla utbildning, skapa arbetstillfällen, stödja lokala civila förvaltningsstrukturer i oppositionsstyrda områden, inbegripet genom att arbeta med den syriska interimregeringen, och kommer att arbeta för att undvika att den syriska statliga förvaltningen kollapsar. EU kommer att sträva efter att öka biståndet, genom att kombinera gränsöverskridande bistånd med stöd inifrån Syrien, och kommer att söka lämna stöd som en del av en större insats för att tillgodose befolkningens behov i hela Syrien, förebygga våldsbejakande extremism och sektarism samt bygga upp den lokala motståndskraften. EU:s stöd måste gynna befolkningen i Syrien och undvika att förmåner skapas för den syriska regimen som skulle legitimera dess nationella och lokala styre. EU kommer inte att delta i tidiga återhämtnings- och stabiliseringsinsatser i någon del av Syrien som skulle kunna stödja social och demografisk manipulation.
13. EU upprepar att man kommer att vara redo att hjälpa till med Syriens återuppbyggnad först när en övergripande, trovärdig och inkluderande politisk övergångsprocess, framförhandlad av de syriska parterna i konflikten på grundval av FN:s säkerhetsråds resolution 2254 (2015) och Genèvekommunikén från 2012, är på god väg. EU fortsätter att aktivt stödja FN i dess samordning av planeringen för stabiliseringen av civilsamhället efter en överenskommelse och kommer att upprätthålla sitt arbete med internationella finansinstitut och andra givare. Ett särskilt ansvar för kostnaderna för återuppbyggnaden bör också bäras av dem som har underblåst konflikten.

14. EU är medvetet om hur den syriska konflikten påverkar grannstater, som har visat engagemang och motståndskraft när det gäller att ta emot miljontals syriska flyktingar de senaste åren, och bekräftar sitt åtagande att ge dem stöd. Rådet välkomnar vad som med bistånd från EU och medlemsstaterna, bland annat EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien, och framstegen med genomförandet av EU-pakterna med Jordanien och Libanon har åstadkommit för att ta itu med de avgörande behov som de syriska flyktingarna och deras värdsamhällen i regionen har. EU noterar att villkoren för syriska flyktingars återvändande enligt UNHCR:s definition ännu inte är uppfyllda. Läget i värdländerna förblir kritiskt och det finns ett uppenbart behov att förlänga insatserna för att hjälpa dessa länder att bemästra utmaningarna i samband med flyktingkrisen, bland annat vad gäller de palestinska flyktingarnas behov.

15. Rådet välkomnar den andra givarkonferensen för Syriens och dess grannländers framtid i Bryssel den 24–25 april 2018 under gemensamt ordförandeskap av Europeiska unionen och FN – en konferens som är en uppföljning på Brysselkonferensen i april 2017, Londonkonferensen i februari 2016, givarkonferenserna i Kuwait 2013–2015 samt Berlin- och Helsingforskonferenserna 2014 och 2017. Det övergripande syftet med konferensen är att världssamfundet ska fortsätta att uppmärksamma konflikten i Syrien och öka stödet till de drabbade befolkningsgrupperna. Det tre specifika målen för konferensen är följande: Den ska sända ett budskap om fortlöpande brett internationellt stöd för FN-ledda insatser för att skyndsamt finna en politisk lösning på konflikten, i linje med relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd, inbegripet säkerhetsrådets resolution 2254 och Genèvekommunikén. Den ska ta upp frågan om det allt svårare humanitära läget i Syrien och upprepa EU:s och världssamfundets fortsatta kraftfulla stöd till grannländerna, som har tagit emot mer än 5,6 miljoner syriska flyktingar. Konferensen ska också göra en lägesbedömning av de internationella åtaganden som gjordes till förmån för Syrien och dess grannländer för ett år sedan vid den första Brysselkonferensen och försöka få till stånd nya ekonomiska utfästelser med inriktning på att ta itu med de växande behoven i Syrien och dess grannländer. I egenskap av ledande givare som hjälper till med att mildra de värsta konsekvenserna av krisen i Syrien, genom mer än 10,6 miljarder euro i bistånd sedan 2011, och som stod för två tredjedelar av utfästelserna om 5,6 miljarder euro vid den första Brysselkonferensen ska EU och medlemsstaterna på nytt göra en stor utfästelse vid den andra Brysselkonferensen, som en uppmaning till världssamfundet att dela bördan, särskilt genom ytterligare utfästelser till FN:s plan för humanitärt bistånd.
-